

Problém malých výrobců

Producenty mléka, zejména ty menší, zřejmě čekají problémy s odbytem. Některé mlékárny v Jihočeském a Středočeském kraji s nimi totiž už od dubna nepočítají. Regionální agrární komora Jihočeského kraje (RAK) proto požádala o překlenovací pomoc ministra zemědělství, která by měla takto postiženým chovatelům umožnit získat čas na danou situaci reagovat. Podle odborníků však za tímto problémem stojí především neochota producentů sdružovat se do odbytových organizací a prodávat mléko jejich prostřednictvím.

Odborník

Jak v dopise ministru uvádí ředitelka jihočeské agrární komory Hana Štátná, koncem

ledna vypověděla klatovská mlékárna nečekaně řadě menších dodavatelů mléka ke konci března smlouvy. „V současnosti, vzhledem k cenové krizi

způsobené ruským embargem i blízkému se konci kvótového systému, je pro malé producenty mléka téměř nemožné najít odběratele,“ konstatuje

ředitelka. Vzhledem k momentálnímu přebytkům mléka na trhu a s ohledem na vícenáklady na svoz mléka od drobných producentů, převážně rodinných farem, není podle ní možné bez kompenzací dojednat individuální dodávky do nejbližších mlékáren, v tomto případě především do Madety. Zatím jde v jižních Čechách o objem necelých tří tisíc litrů mléka denně, ale podle Štátné se problém v regionu může týkat až sedmi tisíc litrů mléka. Komora tedy navrhuje kompenzovat po dobu zhruba jednoho roku z resortních zdrojů mlékárnám zmíněné vícenáklady, a dát tak postiženým subjektům čas vyhovnat se se změnou situací, tedy například vyřešit splátkové kalendáře, přijmout patřičná chovatelská opatření, změnit osevňovací postup apod.

(Pokračování na str. 3)

Problém malých ...

(Dokončení ze str. 1)

Podle ředitele odboru komunikace MZe Hynka Jordána však ministr nemůže zasahovat do soukromých dodavatelsko-odběratelských vztahů a ministerstvo těmto zemědělcům doporučuje zvážit zapojení do některé z producentůvých organizací. Také podle předsedy Zemědělského svazu ČR Martina Pýchy je tento problém důsledkem toho, že se producenti mléka nechtějí sdružovat do odbytových organizací a je celkem logické, že v případě, kdy je situace na trhu špatná, nemají odbytová družstva o nové členy zájem, protože by tím stávající členy poškozovala. Ani předseda Asociace soukromého zemědělství ČR Josef Stehlík si nemyslí, že by se do těchto obchodních vztahů dalo zasahovat.

Na rozdíl od neorganizovaných chovatelů se tyto problémy netý-

kají odbytových družstev díky dlouhodobým smlouvám s odběrateli. To potvrzuje například předseda představenstva východočeského Mlékařského a odbytového družstva Viamilk CZ Pavel Lhoták stejně tak jako místopředseda Mlékařského a hospodářského družstva JIH Zdeněk Houška. Podle jeho slov postižení chovatelé podcenili konec kvótového systému a tento problém si budou muset vyřešit sami.

Ukončení smluv ze strany mlékáren zaznamenali chovatelé také ve středních Čechách, a to v podstatně větším měřítku. Jak našemu týdeníku sdělil předseda představenstva Mlékařského hospodářského družstva Střední Čechy Jaroslav Švec, mlékárna v Sedlčanech vypověděla zhruba 14,5 tisíce litrů mléka denně a benešovská mlékárna

americké společnosti Schreiber Foods asi 50 tisíc litrů. Většinou šlo i tady o přímé dodavatele, kterým mlékárny neprodloužily smlouvy. „Řada z nich se na nás obrátila, zda bychom nemohli pomoci, takže se momentálně snažíme toto mléko udat jinde, a věřím, že u podstatné části tohoto objemu se nám to podaří,“ řekl Švec s tím, že zatím nejsou uzavřeny dohody a jednání stále pokračují.

Část odmítnutého mléka by měla jít do mlékárny Bechtel ve Schwarzenfeldu a část do některých tuzemských mlékáren. Švec však připouští, že někteří z malých producentů zřejmě zůstanou stranou, protože družstvo je omezeno minimálním množstvím produkovaného mléka.

Podle Jordána je jedním z hlavních cílů MZe stabilita produk-

ce živočišných komodit, zejména na sektoru mléka. „K tomu směřuje ministerstvo např. při vyčleňování finanční částky na podpory a dotace, a to i s ohledem na konec režimu mléčných kvót. Obtížné období by měly producentům pomoci překonat tzv. přímé platby a opatření Programu rozvoje venkova, přičemž nastavení jejich využití v ČR do roku 2020, které se na MZe právě připravuje, je do značné míry orientováno právě na vazbu s chovem dojnic,“ uvedl Jordán. Podle jeho slov se chystají také zvláštní opatření na podporu dobrých životních podmínek v chovech dojnic a národní dotační tituly pro sektor mléka včetně podpory účasti v režimech jakosti, kde by příjemci podpory mohli být jak producenti, tak zpracovatelé mléka. „Všechny dotační programy ovšem podléhají povinnosti notifikace ze strany Evropské komise a vyžadují tedy delší časový úsek k uvedení do praxe,“ doplnil Jordán. ■